

Pregled strokovnih člankov

Criminologie, Montréal, leto 2011, št. 1:

Brodeur, J.-P.: Kanadska reforma na področju določanja kazni (Odločanje o kazni /sentencing/ je temeljno vprašanje kazenskega prava. To je proces, ko v sodnikovi zavesti dozoreva odločitev o kazni z upoštevanjem navedb obtožnice, dokazov na glavni obravnavi in izvajanj zagovornika, saj šele vse to natančneje označuje osebnost obtoženca. Toda pokazalo se je, da je odločitev o kazni kljub zakonskim določbam in teoretičnim navodilom za sojenje težko predvideti, saj je težko opredeliti vse dejavnike, ki vplivajo na sodnikovo odločitev. Treba je upoštevati, da je vsakokratna kazenska zakonodaja pod močnim vplivom liberalnih ali konservativnih političnih strank. Na sodnikovo odločitev o kazni pa neposredno ali posredno vplivajo tudi sredstva javnega obveščanja, ki poročajo o kazenskem procesu in »ugibajo«, kakšna bo kazen. Kljub temu, da so po letu 1970 številne države ZDA opustile pogojni odpust, ga je Kanada ohranila. Kanada se tudi ni odločila za politiko strožjih kazni (retribucija) in zastraševanje (just desert) kot edini namen kaznovanja in še vedno zaupajo v rehabilitacijsko vlogo kazni. Vendar pa je po zgledu ZDA sprejela navodila za določanje kazni in strožje pogoje za pogojni odpust obsojencev, kar naj bi prispevalo k večji varnosti družbe.) – Brodeur, J.-P.: Policijske metode dela in zaupanje javnosti (Številne raziskave so iskale načine, kako naj si policija zagotovi večje zaupanje javnosti. V preteklosti so številna nasprotja med etničnimi in kulturnimi manjšinami v številnih evropskih državah pripeljala do množičnih nasilnih spopadov s policijo. Vsaka policija si je vedno prizadevala za zaupanje javnosti, zato so se izoblikovale številne metode policijskega delovanja. Po letu 1980 se je pričelo govoriti o v skupnost usmerjenem policijskem delu. Ta nova filozofija se je izrazila v številnih smereh, med katerimi so najpomembnejše: skupnostna policija (community policing), teorija razbitega okna (broken-windows policing), policija in reševanje problemov (problem-oriented policing), partnerstvo med policijo in javnostjo, vključitev v policijsko delo tretjih oseb (third-party policing), poskusna policija (evidence-based policing), znanstvena policija (intelligence-based policing). Temeljni problem vseh teh modelov je, da nobeden ni v zadovoljivi meri rešil nakopičenih družbenih problemov. V Kanadi sploh ni mogoče ugotoviti, kateri vodilni model uporablja policija pri svojem delu. Kanada je 1990. leta izvedla popolno reorganizacijo policije, vendar še ni podatkov o njenem učinku. Kritike je zlasti deležen model v skupnost usmerjenega dela policije, ostro kritiko je doživela tudi usmeritev »razbitega okna« (tolerance-zero). Doslej se zaradi strožjega kaznovanja storilcev še v nobeni državi ni zmanjšal obseg kriminalitete, v številnih državah pa je število zapornikov doseglo najvišjo točko v zgodovini. Dosedanja prizadevanja v reorganizaciji policije so bila usmerjena v večjo vidnost policije, kar naj bi povečalo občutek varnosti pri ljudeh in odvrnilo potencialne storilce od

kaznivih dejanj. Zamisel, da naj bi zlasti »peš« patrolja dala ljudem občutek o vsenavzočnosti policije, ni zmanjšala obsega kriminalitete: če vidijo policijo prebivalci, jo vidijo tudi motivirani storilci, ki potem »preložijo« načrtovano dejanje. Danes nobena država ni zadovoljna s svojo policijo, zato iščejo vedno nove usmeritve za delovanje policije.)

Deviance et société, Chêne-Bourg, leto 2008, št. 3:

Solin, L., Neyrand, G.: Socializacija mladih obsojencev v francoskih kazenskih zavodih (Sociologija zaporskega življenja polnoletnih obsojencev je že dolgo predmet raziskovanja, malo pa je raziskav o spolnem življenju mladih obsojencev. Malo je tudi raziskav o (ne)uspehu zaporske (re)socializacije mladih obsojencev. Ves problem je v dejstvu, da se zaporska (zaprta) skupnost preveč razlikuje od normalnega življenja. Bistvo zapore je nenehen nadzor in discipliniranje zapornikovega telesa (Foucault), saj je od jutranjega bujenja do odhoda na nočni počitek življenje določeno z dnevnim redom. Bistvo nadzora je »izpolni ukaz ali boš kaznovan«. Mladi obsojenci najtežje prenašajo prikrajšanost za heteroseksualne odnose, zato svojo »moškost« izražajo na številne dovoljene in nedovoljene (prepovedane) načine v enospolni moški skupnosti. Prihaja od homoseksualnih praks na prostovoljni ali prisilni osnovi, saj telesa mladih obsojencev zahtevajo sprostitve spolne napetosti. Mladi obsojenci uveljavijo svojo osebnost samo s telesnim nasiljem, kajti možnost za duševno (duhovno) sproščanje je v zaporu skržena na minimum ali je ni. Tako spolno nasilje določa celotno zaporsko hierarhijo odnosov med obsojenci. Teoretiki niso enotnega mnenja v razlagi spolnega nasilja v zaporu, nekateri ga razlagajo z vnosnim (importacijskim) modelom, drugi pa trdijo, da je le posledica prikrajšanj, ki jih povzroča zapor (deprivacijski model). Mladi, ki so živeli na prostosti v subkulturnem okolju, tudi v zaporu uveljavljajo svoje norme in vrednote, zato formalna kultura zapore nanje nima odločilnega vpliva. Ali bo odšel obsojenec iz zapore »boljši« ali »slabši«, kot je prišel vanj, je v odločilni meri odvisno od povprečnih (sub)kulturnih norm večine obsojencev, s katerimi mora živeti.)

Revue canadienne de criminologie et de justice pénale, Montréal, leto 2011, št. 2:

Boivin, R., Ouellet, F.: Dinamika kriminalitete v Montréalu z vidika kriminalne ekologije in geografije (Kriminaliteta je posledica družbene dezorganizacije, kriminalne motivacije in priložnosti. Ker je geografska porazdelitev kriminalitete določena zakonitost, je naloga policije nadzorovati okolje zaradi preprečevanja kriminalitete. Kriminalna ekologija poskuša na podlagi gostote naseljenosti kriminalnega prebivalstva pred-

videti kraj gostitve bodoče kriminalitete. Teorija družbene dezorganizacije temelji na ugotovitvi, da se večina kaznivih dejanj zgodi v bližini prebivališča prestopnikov, zato je stopnja kriminalitete odvisna predvsem od gostitve prestopnikov na določenem območju. Na dejansko kriminaliteto pa vpliva še kriminalna motivacija prestopnikov in dostopnost potencialnih žrtev od odsotnosti ustreznega nadzora nad vedenjem prestopnikov. Raziskava kriminalitete v Montréalu je pokazala, da sama družbena dezorganizacija ne vpliva na gostoto kriminalitete toliko kot gostota kriminalne populacije na določenem območju. Iz določenih podatkov lahko policija za vsak mestni predel dokaj zanesljivo napove prihodnjo gostoto kriminalitete in na tej osnovi načrtuje svoje operativno delo.) – McGuire, F. idr.: Vožnja pod vplivom alkohola in kanabisa skupine uživalcev kanabisa v Kanadi (Vožnja pod vplivom opojnih snovi je velik problem v javnem prometu in zdravstvu, saj so prometne nesreče pomemben vzrok smrtnosti prebivalstva po vsem svetu, v Kanadi pa je to najpomembnejši vzrok smrti mladih med 16 in 20 letom starosti. V Kanadi se je od 1980. do 2009. leta povečal delež voznikov, ki vozijo pod vplivom alkohola s 14,7 % na 19,%, hkrati se je povečal tudi delež voznikov, ki vozijo pod vplivom kanabisa z 2,1 % na 4,8 %. Pod vplivom kanabisa vozijo zlasti mladi v starosti od 18 do 24 let, ki nimajo denarja za prevoz s taksijem. Alkohol in kanabis zmanjšata sposobnost za vožnjo, zlasti se zmanjša reakcijski čas, sposobnost prepoznavanja nevarnega položaja in psihomotorna koordinacija, potrebna za varno vožnjo, s tem pa se poveča tveganje za nesrečo. V zakonodaji je natančno določena meja koncentracije alkohola v krvi, za kanabis pa ni take zakonske meje. V Kanadi je že po tradiciji sramota biti obsojen za vožnjo pod vplivom alkohola, medtem ko je prepoved vožnje pod vplivom kanabisa novejša in ta norma še ni sprejeta med ljudmi. Ker so uživalci prepričani, da kanabis ne zmanjšuje njihove sposobnosti za vožnjo, bo potrebno še veliko vzgoje na tem področju.)

Pripravi Franc Brinc

Crime, Law and Social Change, Dordrecht, leto 2011, št. 55/4:

Gre za posebno številko, v kateri je nanizanih 6 prispevkov na temo izstopa iz terorističnih in kriminalnih združb. Prispevki so bili prvič predstavljeni aprila 2010 na konferenci Univerze v Amsterdamu. Bovenkerk, J.: O izstopu iz kriminalnih združb (Avtor postavi ob bok tradicionalnim organiziranim kriminalnim združbam, kot so mafija, ulične tolpe in verske sekte - teroristične organizacije, skupine in celice ter se sprašuje, ali lahko glede na številne razlike med navedenimi skupinami najdemo kakšen skupni dejavnik, ki vpliva na izstop in deradikalizacijo. Po predstavitvi in analizi različnih

izstopnih poti zaključí, da bi se morale vladne strategije bolj osredotočiti na spodbujanje opustitve nasilja kot sredstva za doseg ciljev kot pa na ideološko reprogramiranje članov.) – Bjorgo, T.: Razbite sanje: vstop in izstop iz sveta militantnih ekstremističnih skupin (Razlogi posameznikov za vstop v teroristične organizacije so različni, politični in nepolitični. Pogosto pride do spoznanja, da posamezniki svojih ciljev v okviru terorističnih organizacij ne morejo doseči, kar jih kasneje odvrne od nasilnega ekstremizma. Avtor opozarja, da tradicionalno profiliranje (stereotipiziranje) ni uporabno za identifikacijo potencialnih teroristov zaradi stohastične narave dejavnikov, ki posameznike vodijo k »včlanitvi« v tovrstno organizacijo. Kot alternativo statičnemu predstavi dinamično profiliranje, ki upošteva večji razpon in možnost prehajanja med posameznimi idealnimi profili. Ob tem posebej izpostavi, da navedeno zahteva diferencirane strategije odvrčanja in da nikakor ne velja pravilo »one size fits all«.) – Dechesne, M.: Deradikalizacija: ne mehka, strateška (Avtor analizira dosedanje programe oziroma strategije deradikalizacije terorističnih gibanj. Učinkovite programe postavi ob bok drugi protiteroristični strategiji, in sicer odprti vojaški (re)akciji. Slednja lahko hitro odtuji potencialne simpatizerje in razširi teroristično bazo rekrutov, medtem ko programi deradikalizacije poskrbijo za trajnejšo in bolj stabilno nevtralizacijo nasilja. Opozori, da so bili programi deradikalizacije že uspešno uporabljeni v preteklosti (t.i. Črni september – PLO in njihov ženitni program). Prav tako izpostavi, da strategija fizične nevtralizacije, kot so zapor oz. izolacija posameznih teroristov brez psihološke nevtralizacije oziroma deradikalizacije na dolgi rok nima perspektive. Hkrati poziva k uporabi psiholoških spoznanj pri novih strategijah deradikalizacije.) – Menachim, A.: Starost in staranje v strukturah kriminalnih organizacij v Izraelu (Prispevek analizira starost in staranje kot dejavnika delovanja organiziranih kriminalnih združb. Avtor primerja med dvema etnično/kulturnima tipoma kriminalnih združb, ki delujeta v Izraelu; židovskim in muslimansko-arabskim. Posebej je z vidika staranja analiziran položaj vodilnih kadrov v navedenih kriminalnih združbah.) – Richardson J.T.: Reprogramiranje: od oblik zasebne samopomoči do državno organizirane represije (Avtor analizira razvoj reprogramiranja. Ta oblika psihološke (de)kontaminacije posameznikov naj bi se začela v ZDA kot samopomoč družinam, katerih član je padel pod vpliv verskih sekt oziroma drugih pralcev možganov. Medtem ko ugrabitev posameznika in reprogramiranje z izolacijo in razni psihološki prijemi predstavljajo eno skrajnost, je na drugi strani reprogramiranje z uporabo državnega represivnega aparata na Kitajskem - primer gibanja Falun Gong. Med obeh skrajnostma pa avtor izpostavi tudi sistem prikritega sodelovanja državnih organov, ki bodisi zamizijo na eno oko ali pa celo aktivneje sodelujejo pri »ugrabitvi« družinskega člana oziroma drugih aktivnostih, ki naj bi omejile razmah tistih gibanj, ki štejejo za družbeno škodljiva.)

Crime, Law and Social Change, Dordrecht, leto 2011, št. 55/5:

Gre za posebno številko, v kateri je nanizanih 10 prispevkov na temo zlorab živali. V nadaljevanju je predstavljenih sedem. Beirne P.: Zloraba živali in kriminologija (V tem prispevku avtor govori o svojih intelektualnih, osebnih in pedagoških razlogih za ukvarjanje s tem predmetom ter prek umestitve predmeta t.i. »zeleno kriminologijo«. Med drugim se vpraša, kako je lahko dopustno oziroma sprejemljivo to, da jemo živalsko meso, nosimo živalsko kožo in na živalih opravljamo vivisekcijo, če z njimi ne smemo imeti spolnih odnosov...) – Beirne, P.: Zapis o dejstvenosti procesov proti živalim v obdobju zgodnje moderne v Britaniji; primer nenavadnega procesa proti psu kmeta Carterja zaradi umora (Za temeljno delo na področju procesov proti živalim velja delo ameriškega zgodovinarja Edwarda Pysona Evansa (1831-1917) z naslovom »The Criminal Prosecution and Capital Punishment of Animals«. Avtor vzame iz tega dela pod lupo trditve glede treh procesov proti živalim v Britaniji, in sicer dveh psov in petelina). – Hughes, G., Lawson, C.: »RSPCA« in kriminologija družbenega nadzora (V ospredju je sodobni sistem institucionalnega nadzora nad zlorabo živali v Veliki Britaniji ter predvsem mesto in ideologija Kraljevega društva za preprečevanje krutosti do živali (Royal Society for the Prevention of Cruelty to Animals – RSPCA) v okviru tega sistema. Slednje je namreč kot zasebno društvo prevzelo vodilno vlogo glede strategije regulacije in pregona nezakonitega mučenja živali.) – Hallsworth, S.: In potem so prišli po pse! (Po besedah avtorja prispevka v Veliki Britaniji poteka genocid nad pitbul terierji, to je sistematično iztrebljanje živalske vrste zaradi njihove potencialne nevarnosti in domnevno atavistične in nasilne nravi. Avtor primerja to dejanje s fašističnim in nacističnim režimom ter njihovim pogromom nad Židi in izpostavi, da pse sistematično odstranjujejo zgolj na podlagi fašističnega principa, češ da imajo »napačne« oziroma »družbeno nevarne« genetične predispozicije. V prispevku analizira dejavnike, ki so pripeljali do državno sponzoriranega odstranjevanja živalske vrste oziroma sprejetja t.i. »Dangerous Dogs Act«, zakona, ki je bil leta 1991 sprejet v pičlih 6 tednih. Šele leta 1997 je domnevo o nevarnosti psa zamenjalo obrnjeno dokazno breme.) – Calley, D.: Razvoj običajnega prava varstva živali: primerjava kršitev pravic živali in ljudi (Avtor z analizo zadeve Amersham ugotavlja, da je v pravnih aktih, ki ščitijo živali pred zlorabami, veliko nedorečenosti, kar pomeni, da je dana sodnikom velika diskrecija, ko odločajo o zadevi, tudi glede pravnih vprašanj in ne zgolj glede dejanskega stanja. Avtor v tem vidi priložnost za razvoj sodnega varstva živali glede na to, da je po njegovih navedbah, z novo vlado v Veliki Britaniji prišlo na tem področju do obrata in razgradnje nekaterih že sprejetih ukrepov za zaščito živali.) – Flynn, C. P.: Pogled na povezavo med zlorabami živali in nasiljem nad ljudmi (Empirične raziskave

naj bi potrjevale povezavo med zlorabo živali in različnimi oblikami medosebnega nasilja. Nekatere raziskave celo kažejo na premik z nasilja nad živalmi v otroštvu na medosebno nasilje v zrelejših letih, medtem ko druge temu ugovarjajo. Avtor predstavi trenutno stanje raziskav, nakar jih kritično ovrednoti in poda predloge za nadaljnje raziskovanje tega področja.) – Presser, L., Taylor, W. V.: Avtoetnografija lova (Gre za esej v obliki kombinacije (samo)intervjuja obeh avtorjev povezanega z refleksijo na temo odnosa med človekom in živalmi ter škodo, ki jo človek povzroča z lovom. Avtorja zastavljata šest vprašanj: 1. Ali mislimo, da smo boljši od živali?; 2. Ali je odsotnost razmišljanja predpogoj ubijanja in hranjenja z živalmi?; 3. Ali ubijamo zato, da bi dosegli druge cilje?; 4. Nas ubijanje zadovoljuje?; 5. Kakšno je razmerje med lovom in prehranjevanjem z mesom?; 6. Ali zmoremo povedati resnico o tem, da škodujemo?)

Crime, Law and Social Change, Dordrecht, leto 2011, št. 56/1:

Ayling, J.: Spremembe v tolpah in evolucijska teorija (Ločnica med tolpmi in bolj institucionaliziranimi oblikami organiziranega kriminala se po navedbah avtorja zamegljuje. V prispevku se zato sprašuje, zakaj je do tega prišlo. Kot pripomoček za razumevanje razvoja tolp predlaga evolucijsko teorijo. Nakaže, na kakšen način je mogoče uporabiti evolucijsko teorijo za določitev stopnje razvoja tolpe. Ocenjuje, da bi boljše razumevanje evolucijske faze tolpe organom pregona približalo strukturne šibkosti in zato povečalo učinkovitost pregona tovrstne organizirane kriminalitete). – Franz, A.: Zločini zoper vodo: pomanjkljiva izvršba državnih predpisov o onesnaževanju voda (Avtor analizira pomanjkljivo izvršbo zakonodaje oziroma zakonodaj v ZDA na zvezni in državni ravni glede onesnaževanja voda. Kot problematično izpostavi in analizira: konkurirajočo pristojnost, zakonodajno neaktivnost, okostenelost in ponekod celo ujetost nadzornih agencij, praktične težave na ravni organov pregona (policija, tožilstvo) in sojenja ter apatično javnost.) – Pallaras, S.: Nova tehnologija: priložnosti in izzivi za tožilce (Avtor poda krajši povzetek najbolj zanimivih in kontroverznih dokaznih sredstev ter vlogo tožilcev in sodišč pri njihovi uporabi. Kot primer naj navedem uporabo t.i. »Brain Electrical Oscillations Signature test (BEOS)«, s pomočjo katerega je tožilec v Indiji že dosegel obsodbo na podlagi zaznanih možganskih impulzov obdolžene. Uporaba navedene metode naj bi namreč pri osumljencih zaznala izkustveno znanje o določenem dogodku in s tem olajšala tako dokazovanje objektivnih kot subjektivnih elementov kaznivega dejanja. Hkrati so predstavljeni tehnološki premiki v okviru samega postopka in analize tradicionalnih dokazov in zapisnikov v elektronskem zapisu. Pri uporabi novih tehnologij je predlagana zmernost in premišljenost.)

Journal of Research in Crime and Delinquency, Beverly Hills, leto 2011, št. 48/3:

Tapia, M.: Članstvo v tolpah in rasa kot dejavnika tveganja za mladoletniški zapor (Avtor z uporabo klasičnih statističnih regresijskih in korelacijskih metod analizira longitudinalne podatke o povezavi rase in članstva v tolpah kot dejavnika tveganja za mladoletniški zapor. Članstvo v tolpah skupaj s pripadnostjo eni izmed manjšin po ugotovitvah avtorja poveča možnost za mladoletniški zapor, pri čemer je razlika v primerjavi z večinskim prebivalstvom najbolj zaznavna pri manjših prestopkih.) – Sidebottom, A. in drugi.: Tatvina na trgih z visoko stopnjo nihanja cene: o razmerju med ceno bakra in tatvino bakra (V nasprotju s splošno zaznanim trendom upada premoženjske kriminalitete je opaziti trend povečanja števila tatvin kovin. Slednje se povezuje s povečanjem cene kovin zaradi večjega povpraševanja od ponudbe na svetovnih trgih. Prispevek analizira razmerje med ceno bakra in stopnjo tatvin bakra, konkretno na primeru tatvin bakrenih žic v sistemu britanskega železniškega prometa. (Ne)presenetljivo je bila zaznana pozitivna korelacija. Stranski cilj raziskave je bil popisati spremembo modusa operandi v nekem časovnem razdobju, v povezavi s čimer so predlagani preventivni ukrepi.) – Bichler, G. in drugi.: Analiza mladoletniškega prestopništva v okviru prostora aktivnosti: vzpostavljanje okoliščin za prestopniške vzorce gibanja (Raziskovalci, ki preučujejo vzorce gibanja prestopnikov, pogosto izhajajo iz predpostavke, da je kraj kaznivega dejanja znotraj prestopnikovega območja aktivnosti. Avtorji tega prispevka so na vzorcu 2563 prestopnikov iz južne Kalifornije in njihovega običajnega gibanja analizirali prepotovane razdalje na prestopniške in neprestopniške lokacije druženja. Pot do znanih prestopniških lokacij je bila bistveno bolj oddaljena od doma, kot so pričakovali.)

Ciril Keršmanc

Criminal Justice and Behavior, Beverly Hills, leto 2011, št. 7:

Barnes, J.C. in drugi: Test Moffitine hipoteze o vzdržnosti pred delinkventnostjo (Avtorji so preverjali tezo Terrie Moffit, da so mladostniki, ki se vzdržijo kaznivih dejanj tudi v obdobju, ko je tako vedenje med vrstniki sprejeto kot normalno, socialno izolirani in se ne družijo z vrstniki. Ugotovitve raziskave potrjujejo tako hipotezo in kažejo, da sta čas, ki ga mladostniki preživijo z vrstniki, in pogostost takih stikov dobra pokazatelj posameznikove nagnjenosti k vzdržnosti pred kaznivimi dejanji.)

Criminal Justice and Behavior, Beverly Hills, leto 2011, št. 6:

Ruva, C. L. in drugi: Pozitivno in negativno poročanje pred sodnim postopkom - vloga oblikovanja vtisa, čustev in izkrivljanje podobe pred postopkom (Avtorji so preverjali učinke (medijskega) poročanja pred sodnim postopkom na oblikovanje pogledov porotnikov, njihova čustva in na izkrivljanje dogodka. Testirani porotniki so po izpostavljenosti negativni ali pozitivni publiciteti o obtoženemu v testnem sodnem postopku odločali o krivdi obtoženca, pri čemer je oblika predhodne publicitete igrala pomembno vlogo pri končni odločitvi. Vplivala je na dojetje obtoženčeve verodostojnosti, čustva porotnikov - jeza ali pozitivna čustva - in izoblikovanje podobe o samem dogodku.)

Crime and Delinquency, London, leto 2011, št. 4:

Kubiak, S. P. in Allen T.: Javno mnenje o dosmrtnem zaporu brez možnosti pogojnega izpusta za mladoletnike in zaporedne raziskave (Avtorja sta se ukvarjala s kaznijo dosmrtnega zapora brez možnosti pogojnega izpusta za mladoletnike. Kazen je v ZDA nadomestila smrtno kazen za mladoletnike, na katero je bilo obsojenih 2.225 mladoletnikov. S široko zastavljenim vprašalnikom sta avtorja prišla do ugotovitve, da podpora taki kazni bistveno upade, ko je vprašanim na voljo širši spekter ponujenih kazni, v primerjavi z vprašalniki, ki dajo na izbiro le odgovor da ali ne. Podpora kazni je najvišja med mladimi, moškimi in belci.) Cochran J. C. in Piquero A. R.: Raziskovanje virov kaznovalne naravnosti med Nemci (Raziskovanje kaznovalne naravnosti sta avtorja s klasično ameriškega teritorija prenesla na evropsko celino in sicer v Nemčijo. Ugotovila sta povezavo med nezaupanjem v sodni sistem, političnim spodbujanjem strogega kazenskega sistema in protimanjšinsko naravnostjo na eni ter podporo strogim kaznim kot sredstvu za zmanjševanje kriminalitete na drugi strani.)

European Journal of Criminology, London, leto 2011, št. 3:

Killas M. in drugi: Ali uradna politika na področju drog vpliva na trg kanabisa? Naravni eksperiment v Švici, 2000-2010 (Avtorji so spremljali razvoj trga kanabisa v Švici v desetletju, ko se je uradna politika do drog korenito spremenila in od tolerantne v devetdesetih prešla v represivno leta 2004. Medtem ko je v permisivni dobi zacvetel trg z marihuano, so vidne strukture po spremembi uradne politike poniknile, kar je vodilo v zmanjšano dostopnost marihuane, višje cene in, po mnenju avtorjev, manjšo potrošnjo prepovedane dobrine.)

Izpostavili so tudi, da kljub prehodu marihuane v skupino prepovedanih drog, prodajalci trdih drog niso prevzeli prodaje marihuane in obratno. Kljub potrditvi teze, da je sprememba politike vplivala na porabo marihuane, pa avtorji opozarjajo, da obstaja veliko število dodatnih spremenljivk, ki bi na to lahko vplivale, poleg tega pa je v istem času prišlo do zmanjšanja porabe tudi v nekaterih državah, kjer drastičnih sprememb pri politiki na področju drog ni bilo.) - Reef J. in drugi: Napovedovanje nasilne delinkventnosti med odraslimi - razlike med spoloma glede na vedenje v otroštvu (Avtorji so se ukvarjali z iskanjem razlik med moškimi in ženskami glede vloge, ki jo imajo pri napovedovanju odraslega delinkventnega vedenja posamezni dejavniki tveganja v otroštvu. V obsežni dolgoročni raziskavi so ugotovili, da so motnje vedenja pri mladostnikih bistveno večji dejavnik tveganja pri deklicah kot pri dečkih in da so deklice z motnjami vedenja v večji meri ohranile nekonformno vedenje tudi v odrasli dobi.)

British Journal of Criminology, London, leto 2001, št. 3:

Gre za posebno številko na temo: Nasilje v evolucijski in zgodovinski perspektivi: Roth R.: Biologija in zgodovina umora (Zgodovinsko gledano se pri pogostosti umora pojavljajo trdni vzorci. Umori otrok, katerih storilci so starši, so na primer v nasprotnem sorazmerju s stopnjami rodnosti in delujejo kot korektiv tega, kar zmore družinski proračun v danem obdobju. Umori med neznanimi odraslimi so povezani z odnosom do države in družbe. Ti vzorci so lahko posledica prilagajanja spremenljivim ali nestalnim okoljem, ki spodbujajo skrb ali zanemarjanje otrok oziroma sodelovanje ali agresijo. Človekov nevrološki in endokrini sistem sta se morebiti prilagodila tako, da omogočata lažje prehajanje med eno in drugo vrsto vedenja.)

Mojca Mihelj Plesničar